नेपाल राजपत्र

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ४३) काठमाडौं, पुष २६ गते २०५० साल (अतिरिक्ताङ्क ५६

भाग २

श्री ५ को सरकार

कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको शासनकालको बाइसौं वर्षमा संसदले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०५० सालको ऐन नं. ३३

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध बिरूदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐ रामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका आयुक्तहरुको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना : अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका आयुक्तहरुको पारिश्रमिक, सेवाका शर्तहरु तथा सुविधा सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको शासनकालको बाइसौं वर्षमा संसदले यो ऐन बनाएकोछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद - १
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम "अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका आयुक्तहरुको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०५०" रहेकोछ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

(क) "आयोग" भन्नाले नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ को धारा ९७ को उपधारा (१) बमोजिमको अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग सम्झनु पर्छ ।

(ख) "प्रमुख आयुक्त" भन्नाले नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ को धारा ९७ को उपधारा (२) बमोजिम प्रमुख आयुक्त पदमा नियुक्त भएको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(ग) "आयुक्त" भन्नाले नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ को धारा ९७ को उपधारा (२) बमोजिम आयुक्त पदमा नियुक्त भएको व्यक्ति सम्झनु पर्छ र सो शब्दले प्रमुख आयुक्तलाई समेत जनाउँछ ।

(घ) "तोकिएको" वा "तोकिए बमोजिम" भन्नाले श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद - २
पारिश्रमिक र अन्य सुविधा

३. पारिश्रमिक : (१) प्रमुख आयुक्तलाई प्रतिमास छहजार चारसय रुपैयाँ र आयुक्तलाई प्रतिमास पाँचहजार छसय रुपैयाँ पारिश्रमिक दिइनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) श्री ५ को सरकारले आवश्यक देखेमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी आयुक्तहरुको मासिक पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधामा थप गर्न सक्नेछ ।

(३) प्रमुख आयुक्त वा आयुक्तको पदावधि समाप्त भएमा वा राजीनामा स्वीकृत भएमा वा मृत्यु भएमा वा अरु कुनै कारणबाट प्रमुख आयुक्त वा आयुक्त पदबाट अवकाश पाएमा निजलाई आफ्नो पद कायम रहेको दिन सम्म पाउने पारिश्रमिकको अतिरिक्त एक महीनाको थप पारिश्रमिक दिइनेछ ।

(४) प्रमुख आयुक्त वा आयुक्तले उपदफा (३) बमोजिम पाउने पारिश्रमिक वा थप पारिश्रमिक अवस्था अनुसार निजलाई वा निजले इच्छाएको व्यक्तिलाई दिइनेछ । प्रमुख आयुक्त वा आयुक्तको मृत्यु भएमा निजले कसैलाई इच्छाएको रहेनछ वा इच्छाएको व्यक्ति जीवित रहेनछ भने त्यस्तो प्रमुख आयुक्त वा आयुक्तले पाउने पारिश्रमिकको रकम निजको नजिकको हकवालालाई दिइनेछ ।

४. आवास सुविधा : (१) आयुक्तलाई आवासको निमित्त श्री ५ को सरकारबाट सरकारी घरको बन्दोबस्त हुनेछ । सरकारी घरको बन्दोबस्त हुन नसकेमा वा काठमाडौं उपत्यकामा आफ्नो उपयुक्त घर नभई घर भाडामा लिनु परेमा आयुक्तलाई घर भाडा बापत प्रतिमास श्री ५ को सरकारले तोकिदिए बमोजिमको रकम दिइनेछ ।

(२) निजी वा भाडाको घरमा बस्ने आयुक्तलाई घर मर्मत र सरसफाईको निमित्त प्रति वर्ष दुईहजार पाँचसय रुपैयाँ दिइनेछ ।

(३) यस दफा बमोजिमको सुविधा आयुक्तलाई निजको कार्यकाल समाप्त भएको मितिले सात दिनसम्म दिइनेछ ।

५. बिजुली, धारा, टेलिफोन आदिको सुविधा : (१) प्रमुख आयुक्तको आवासमा जडान गरिएको एकलाईन टेलिफोनको जडान खर्च र धरौटी बापत लाग्ने रकम श्री ५ को सरकारले व्यहोर्नुका साथै प्रमुख आयुक्तको आवासको बिजुली, धारा र टेलिफोन बापत तीनै

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

कलममा गरी मासिक एकहजार दुइसय रुपैयाँ नबढाई बिल बमोजिमको महसुल श्री ५ को सरकारले व्यहोर्नेछ ।

(२) आयुक्तको आवासमा एकलाइन टेलिफोन जडान गर्न लाग्ने खर्च र धरौटी बापत लाग्ने रकम श्री ५ को सरकारले व्यहोर्नेछ ।

(३) आयुक्तलाई बिजुली, धारा र टेलिफोन महसुल बापत मासिक सातसय रुपैयाँ दिइनेछ ।

६. सवारी तथा इन्धन सुविधा : (१) प्रमुख आयुक्तलाई सवारीको निमित्त ड्राइभर सहितको मोटर एक, मासिक एकसय पचास लिटर पेट्रोल र त्रैमासिक पाँच लिटर मोबिल उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) सवारीको निमित्त दुई जना आयुक्तलाई ड्राइभर सहितको मोटर एक, त्रैमासिक पाँच लिटर मोबिल र प्रत्येक आयुक्तलाई मासिक एकसय लिटर पेट्रोल उपलब्ध गराइनेछ ।

(३) सरकारी मोटर सुविधा नलिने आयुक्तलाई परिवहन खर्च बापत प्रतिमास चारहजार रुपैयाँ दिइनेछ ।

(४) प्रमुख आयुक्त र आयुक्तले पेट्रोल र मोबिलको बिल भौचर बुझाउनु पर्ने छैन ।

(५) सरकारी मोटरको मर्मत सम्भार र सो मोटरलाई चाहिने ग्रीजको बन्दोबस्त केन्द्रीय सेवा विभागबाट हुनेछ ।

(६) यस दफा बमोजिमको सुविधा प्रमुख आयुक्त र आयुक्तलाई निजको कार्यकाल समाप्त भएको मितिले सात दिन सम्म दिइनेछ ।

परिच्छेद-३
दैनिक तथा भ्रमण भत्ता र बिदा

७. दैनिक तथा भ्रमण भत्ता : (१) आयुक्तलाई आयोगको कामको सिलसिलामा नेपाल अधिराज्यभित्र भ्रमण गर्दा देहाय बमोजिम दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइनेछ :-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) दैनिक भत्ता : प्रमुख आयुक्तलाई प्रतिदिन एकसय पैंसट्ठी रुपैयाँ र आयुक्तलाई प्रतिदिन एकसय चालीस रुपैयाँ ।

(ख) भ्रमण भत्ता : (१) पैदल भ्रमण गर्दा प्रमुख आयुक्तलाई प्रतिकोष पच्चीस रुपैयाँ र आयुक्तलाई प्रतिकोष पन्ध्र रुपैयाँ ।

(२) बसबाट भ्रमण गर्दा एकजनालाई लाग्ने भाडा ।

(३) रेलबाट भ्रमण गर्दा प्रमुख आयुक्तलाई एकजनालाई लाग्ने एयर कण्डिशन भएको ठाउँमा एयर कण्डिशनको र सो नभएको ठाउँमा पहिलो दर्जाको टिकट खर्च र आयुक्तलाई पहिलो दर्जाको टिकट खर्च ।

(४) हवाईजहाजबाट भ्रमण गर्दा एकजनालाई लाग्ने टिकट खर्च ।

(५) अन्य सवारीबाट भ्रमण गर्दा एकजनालाई लाग्ने भाडा ।

(२) आयुक्तलाई आयोगको काममा वा श्री ५ को सरकारको तर्फबाट कुनै समारोह, उत्सव, सम्मेलन आदिमा भाग लिन नेपाल अधिराज्यबाहिर भ्रमण गर्दा देहाय बमोजिम दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइनेछः-

(क) दैनिक भत्ता : (१) जापान, दक्षिण कोरिया र फिलिपिन्स बाहेक अन्य सबै एशियाली मुलुकहरुमा एकसय अमेरिकी डलर ।

तर भारतको हकमा त्यस्तो परिवर्त्य विदेशी मुद्रा बराबर भारतीय मुद्रामा दैनिक भत्ता दिइनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) जापान, दक्षिण कोरिया र फिलिपिन्स लगायत बाँकी सबै मुलुकहरुमा एकसय पच्चीस अमेरिकी डलर ।

(ख) भ्रमण भत्ता : (१) मोटरबाट भ्रमण गर्दा एकजनालाई लाग्ने बिल बमोजिमको मोटर भाडा ।

(२) रेलबाट भ्रमण गर्दा प्रमुख आयुक्तलाई एकजनालाई लाग्ने एयर कण्डिशन भएको ठाउँमा एयर कण्डिशनको र सो नभएको ठाउँमा पहिलो दर्जाको टिकट खर्च र आयुक्तलाई पहिलो दर्जाको टिकट खर्च ।

(३) हवाईजहाजबाट भ्रमण गर्दा प्रमुख आयुक्तलाई एकजनालाई लाग्ने बिजिनेस दर्जाको टिकट खर्च र आयुक्तलाई एकजनालाई लाग्ने इकोनोमी दर्जाको टिकट खर्च ।

(४) जलमार्गबाट भ्रमण गर्दा एकजनालाई लाग्ने बिल बमोजिमको खर्च ।

(५) आयुक्तले नेपाल अधिराज्यबाहिर विदेशी राष्ट्रको अतिथिको रुपमा औपचारिक भ्रमणमा जाँदा त्यस्तो राष्ट्रमा रहुञ्जेलसम्म उपदफा (२) को खण्ड (क) बमोजिम पाउने दैनिक भत्ताको आधाको दरले मात्र दैनिक भत्ता पाउनेछ ।

८. भ्रमण सम्बन्धी अन्य व्यवस्था : (१) आयुक्तले भ्रमणबाट फर्केको दिनको आधा दैनिक भत्ता पाउनेछ र त्यस्तो भत्ता निज फर्केको दिनको अघिल्लो दिन बसेको स्थानको लागि पाउने न्यूनतम दैनिक भत्ताको आधा हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) भ्रमण भत्ताको भुक्तानीको निमित्त आयुक्तले भ्रमणबाट फर्केको मितिले पैंतीस दिन भित्र भ्रमण बिल भरी कोष प्रमाण, लगबूक, भर्पाई आदि आवश्यक प्रमाणहरु उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

९. बिमा सुविधा : आयोगको कामको सिलसिलामा नेपाल अधिराज्यभित्र वा बाहिर भ्रमणमा जाँदा आयुक्तलाई तीनलाख रुपैयाँको बिमा खर्च र उडान कर बापत लाग्ने रकम दिइनेछ ।

१०. लुगा भत्ता : (१) आयोगको काममा वा श्री ५ को सरकारको तर्फबाट कुनै समारोह, उत्सव, सम्मेलन आदिमा भाग लिन नेपाल अधिराज्यबाहिर जाँदा तीन वर्षमा एक पटक लुगा भत्ता बापत प्रमुख आयुक्तले चारहजार नौसय पचास रुपैयाँ र अन्य आयुक्तले चार हजार दुईसय रुपैयाँ पाउनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नेपाल अधिराज्यबाहिर जाँदा प्रमुख आयुक्त वा आयुक्तले आफ्नो श्रीमती समेत साथमा लैजाने स्वीकृति पाएमा श्रीमतीको लागि आफ्नो एक महीनाको पारिश्रमिकको आधा रकम तीन वर्षमा एक पटक लुगा भत्ता बापत पाउनेछ ।

११. नेता भत्ता : (१) आयुक्तले प्रतिनिधि मण्डलको नेताको रुपमा विदेशमा जाँदा आफूले पाउने दैनिक भत्ताको पच्चीस प्रतिशत थप रकम नेता भत्ता बापत पाउनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि श्री ५ को सरकारले तोकेको अवस्थामा बाहेक एक सदस्यीय प्रतिनिधिमण्डल जाँदा नेता भत्ता दिइनेछैन ।

१२. भइपरी आउने खर्च : (१) आयुक्तले नेपाल अधिराज्यका विभिन्न जिल्लामा वस्तुस्थिति अध्ययन भ्रमणमा जाँदा खर्चको फाँटवारी बुझाउनु नपर्ने गरी वर्षको बढीमा दुई पटक एकहजार रुपैयाँ अतिथि सत्कार बापत भइपरी आउने खर्च पाउनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) कुनै समारोह, उत्सव, सम्मेलन आदिमा भागलिन नेपाल अधिराज्यबाहिर जाँदा आयुक्तले श्री ५ को सरकारले निर्णय गरे बमोजिमको भइपरी आउने खर्च पाउनेछ र त्यसरी प्राप्त गरेको भइपरी आउने खर्चको बिल भर्पाई बुझाउनु पर्नेछ ।

१३. दशैं खर्च : आयुक्तले एक महीनाको पारिश्रमिक बराबरको रकम दशैं खर्च बापत पाउनेछ ।

१४. बिदा : (१) आयुक्तले प्रत्येक वर्ष पूरा पारिश्रमिक सहितको देहाय बमोजिमको बिदा पाउनेछ :-

(क) घर बिदा ३० दिन,

(ख) बिरामी बिदा १२ दिन,

(ग) पर्व बिदा ६ दिन,

(घ) भइपरी आउने बिदा ६ दिन,

(ङ) आयुक्त आफै किरिया बस्नु परेमा कूल धर्म हेरी बढीमा १५ दिनसम्मको किरिया बिदा ।

(२) घर बिदा बाँकी नभएमा आयुक्तले एक पटकमा एक महीनामा नबढाई र सम्पूर्ण पदावधिमा तीन महीनामा नबढाई विशेष बिदा पाउन सक्नेछ र त्यस्तो बिदा आधा पारिश्रमिक सहितको हुनेछ ।

(३) घर बिदा बढीमा एकसय बीस दिनसम्म र बिरामी बिदा जतिपनि सञ्चित गरी राख्न सकिनेछ ।

(४) आयुक्तले आफ्नो पदबाट अवकाश प्राप्त गरेमा उपदफा (३) बमोजिमको सञ्चित बिदा बापत निजले खाइपाई आएको पारिश्रमिकको दरले हुन आउने रकम एकमुष्ट पाउनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१५. बिदा दिने अधिकारी : पर्व बिदा र भइपरी आउने बिदा बाहेक अन्य बिदाको लागि प्रमुख आयुक्तले प्रधानमन्त्री मार्फत श्री ५ बाट र आयुक्तले प्रमुख आयुक्तबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद- ४
उपचार खर्च, निवृत्तभरण र उपदान

१६. उपचारको सुविधा : (१) आयुक्तले आफू बिरामी भई उपचार गराउँदा देहाय बमोजिमको उपचार सुविधा पाउनेछ :-

(क) स्वदेशमा अस्पतालमा भर्ना हुँदा र उपचार गराउँदा लागेको अस्पतालको बिल बमोजिमको खर्च र अस्पतालको चिकित्सकको प्रेस्क्रिप्शन बमोजिम खरिद गरेको औषधी खर्च ।

तर चिकित्सकको प्रेस्क्रिप्शनमा रोगको निदान (डाइग्नोसिस) उल्लेख भएको हुनु पर्नेछ ।

(ख) प्लाष्टिक सर्जरी बाहेक सबै किसिमको चिरफार (सर्जिकल अपरेशन) गर्दा लागेको बिल बमोजिमको खर्च ।

तर निजी नर्सिङहोममा चिरफार गरेको खर्च भने दिइने छैन ।

(ग) चश्मा, दाँत, एयरफोन आदि उपकरणको लागि तोकिए बमोजिम बिल बमोजिमको खर्च ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कूल सेवा अवधिभर आयुक्तले पाउने बाह्र महीनाको पारिश्रमिक भन्दा बढी रकमको उपचार खर्च दिइने छैन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) श्री ५ को सरकारद्वारा नियुक्त चिकित्सकहरुको समितिले नेपाल अधिराज्यभित्र औषधी उपचार हुन नसक्ने भनी सिफारिश गरेमा विदेशमा गई उपचार गराउन चाहने आयुक्तलाई श्री ५ को सरकारले उचित ठहराएको थप आर्थिक सहायता दिन सक्नेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम पाउने उपचार खर्च लिन नपाउँदै आयुक्तको मृत्यु भएमा दफा १७ बमोजिम निवृत्तभरण वा उपदान पाउने ठहरिएको व्यक्तिले सो उपचार खर्च लिन पाउनेछ ।

१७. निवृत्तभरण वा उपदान : (१) आयुक्त पदमा नियुक्त भएको व्यक्ति सो पदबाट अवकाश प्राप्त गरेपछि निजले देहाय बमोजिमको निवृत्तभरण वा उपदान पाउनेछ :-

(क) आयुक्तको पदमा दशवर्ष सेवा अवधि पूरा गरिसकेको भए आफ्नो मासिक पारिश्रमिकको आधा रकम बराबर मासिक निवृत्तभरण ।

(ख) संवैधानिक पदमा वा कुनै सरकारी सेवामा बहाल रहेको वा बहाल गरिसकेको व्यक्ति आयुक्त पदमा नियुक्त भएमा आयुक्त पदमा काम गरेको सेवा अवधिमा निजले संवैधानिक पदमा वा सरकारी सेवाको पदमा काम गरेको अवधि जोड्दा बीस वर्ष वा सो भन्दा बढी अवधि पूरा हुने भए निजले आयुक्त पदबाट अवकाश प्राप्त गरेपछि खण्ड (क) बमोजिमको मासिक निवृत्तभरण वा देहायको हिसाबले हुने मासिक निवृत्तभरण मध्ये कुनै एक रोज्न सक्नेछ ।

$$\frac{\text{जम्मा सेवा वर्ष} \times \text{मासिक पारिश्रमिक}}{५०}$$

स्पष्टीकरण : यस खण्डको प्रयोजनको लागि "सरकारी सेवामा काम गरेको अवधि" भन्नाले श्री

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

५ को सरकारबाट निवृत्तभरण पाउन सक्ने कानून बमोजिम कुनै पदमा नियुक्त भइ काम गरेको अवधिलाई जनाउनेछ ।

(ग) खण्ड (क) वा (ख) बमोजिम हिसाब गर्दा आयुक्तको सेवा अवधि दश वा बीस वर्ष नपुग्ने भएमा जति वर्ष सेवा पूरा भएकोछ सो पूरा गरेको वर्ष संख्यालाई निजले पाईआएको डेढ महीनाको पारिश्रमिकको अङ्कले गुणन गर्दा हुन आउने अङ्क बराबरको एकमुष्ट उपदान रकम ।

(२) कुनै सरकारी सेवा वा पदमा सेवा गरे बापत उपदान पाईसकेको कुनै व्यक्ति आयुक्तको पदमा नियुक्त भएमा निजले त्यसरी नियुक्त भएको एक वर्षभित्र आफूले अघि पाएको उपदानको पूरा रकम फिर्ता गरेमा मात्र कुनै सरकारी सेवामा गरेको सेवा अवधि निवृत्तभरणको प्रयोजनको लागि गणना गरिनेछ ।

(३) यस दफा बमोजिम आयुक्तले पाउने उपदानको रकम निजको बाह्र महीनाको पारिश्रमिक रकम भन्दा बढी हुने छैन ।

(४) आयुक्तको पारिश्रमिक वृद्धि हुँदा पारिश्रमिकको शुरु अङ्कमा जति प्रतिशतले वृद्धि भएकोछ त्यसको दुई तिहाई रकम निवृत्तभरण पाईरहेको आयुक्तको निवृत्तभरणको रकममा पनि थप गरिनेछ ।

(५) कुनै सरकारी सेवामा सेवा गरे बापत निवृत्तभरण पाइरहेको व्यक्ति आयुक्त पदमा नियुक्त भई यस ऐन बमोजिम पनि निवृत्तभरण पाउन सक्ने भएमा निजले अघि देखि पाइरहेको निवृत्तभरण र यस ऐन बमोजिम पाउने निवृत्तभरण मध्ये कुनै एक रोज्न सक्नेछ ।

(६) माथि उपदफाहरुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्यक्षमताको अभाव वा खराब आचरण भएको वा इमान्दारीपूर्वक

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

आफ्नो पदीय कर्तव्य पालन नगरेको आधारमा पदबाट हटाइएको आयुक्तले यस ऐन बमोजिमको निवृत्तभरण वा उपदानको सुबिधा पाउनेछैन ।

१८. पारिवारिक निवृत्तभरण वा उपदान : (१) देहायका अवस्थामा देहायको अवधिसम्मको लागि आयुक्तले आफ्नो परिवारको सदस्यहरु मध्ये इच्छाइएको व्यक्तिलाई र त्यस्तो इच्छाइएको व्यक्तिको पनि मृत्यु भएमा वा कसैलाई पनि नइच्छाइएकोमा निजको परिवारका सदस्यहरु मध्ये नजिकको हकदारलाई दफा १७ बमोजिमको निवृत्तभरण वा उपदान दिइनेछ :-

(क) पदमा बहाल छँदै आयुक्तको मृत्यु भएमा मृत्यु भएदेखि सात वर्षसम्म,

(ख) दफा १७ बमोजिम निवृत्तभरण पाउन थालेको सात वर्ष नपुग्दै मृत्यु भएमा सो सात वर्ष नपुगेको बाँकी अवधिसम्म ।

(२) पदमा बहाल छँदै आयुक्तको मृत्यु भएमा र दफा १७ बमोजिम निवृत्तभरण पाउने नभई उपदान पाउने रहेछ भने सो उपदानको रकम निजको परिवारका सदस्यहरु मध्ये उपदफा (१) बमोजिमको व्यक्तिले पाउनेछ ।

(३) आयुक्त पदमा बहाल छँदै वा निवृत्तभरण पाउन थालेको सात वर्ष नपुग्दै आयुक्तको मृत्यु भएमा निजको विधवा पत्नी वा विधुर पतिले उपदफा (१) बमोजिम पारिवारिक निवृत्तभरण पाउने भएमा सो निवृत्तभरण पाउने अवधि भुक्तान भएको मितिदेखि र त्यस्तो निवृत्तभरण नपाउने भएमा वा निजको पति वा पत्नीले निवृत्तभरण पाउन थालेको सात वर्ष व्यतित भई सकेपछि निजको पति वा पत्नीको मृत्यु भएकोमा मृत्यु भएको मितिदेखि आजीवन निजको पति वा पत्नीले पाउने निवृत्तभरणको आधा रकम पाउनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद ५
विविध

१९. कायम मुकायमको व्यवस्था : (१) प्रमुख आयुक्त बिदामा बसेको वा प्रमुख आयुक्तको पद रिक्त हुन आएको अवस्थामा त्यस्तो बिदाको अवधि भर वा रिक्त पद पूर्ति नभए सम्मको लागि मन्त्रिपरिषद्को सल्लाहमा श्री ५ बाट कुनै आयुक्तलाई र आयुक्त नरहेको अवस्थामा अरु कुनै व्यक्तिलाई प्रमुख आयुक्तको पदमा कायम मुकायम मुक़रर गर्न सकिबक्सनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कायम मुकायम प्रमुख आयुक्त भई काम गर्ने व्यक्तिले त्यसरी कायम मुकायम भएको अवधिभरको लागि दफा ३ बमोजिम प्रमुख आयुक्तले पाउने पारिश्रमिक पाउनेछ ।

तर कायम मुकायम प्रमुख आयुक्त भई कार्यभार सम्हालेको कारणले मात्र यस ऐन बमोजिमको उपदान आदि सुविधामा निजको दावी पुग्न सक्ने छैन ।

२०. व्यापार वा लाभको पद धारण गर्न नहुने : आयुक्तले आफ्नो पदमा बहाल रहेसम्म अन्य कुनै लाभको पद धारण गर्न वा व्यापारमा संलग्न हुनु हुँदैन ।

२१. दान उपहार स्वीकार गर्न नहुने (१) आफ्नो पदीय काममा कुनै पनि प्रकारले असर पर्न सक्ने गरी कुनै पनि आयुक्तले कसैबाट कुनै प्रकारको दान दातव्य, कोसेली वा उपहार स्वीकार गर्न हुँदैन, नत आफ्नो परिवारको कुनै सदस्यलाई स्वीकार गर्न दिन हुन्छ ।

(२) आयुक्तलाई कुनै विदेशी सरकार वा विदेशी सरकारको कुनै प्रतिनिधिबाट कुनै उपहार प्राप्त हुन आएमा निजले संवैधानिक परिषद् मार्फत श्री ५ मा सो कुराको जाहेर गरी निकासा भए बमोजिम गर्नु पर्छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) आयुक्तले कुनै विदेशी सरकार वा विदेशी सरकारको कुनै प्रतिनिधिसित आयोगसंग सम्बन्धित कुनै काम कुराको हकमा सम्पर्क राख्दा वा राख्न खोज्दा औचित्यपूर्ण देखिए श्री ५ को सरकारको परराष्ट्र मन्त्रालय मार्फत मात्र राख्न सकिनेछ ।

२२. चन्दा माग्न नहुने : आयुक्तले श्री ५ को पूर्व स्वीकृति बेगर कुनै पनि कामको निमित्त कुनै किसिमको चन्दा माग्न वा स्वीकार गर्न हुँदैन वा कुनै किसिमको आर्थिक सहायता उठाउने काममा भाग लिन हुँदैन ।

२३. अचल सम्पत्ति खरिद गरेमा जाहेर गर्ने : आयुक्तले आफ्नो बसोबासको निमित्त चाहिने बाहेक आफ्नो वा आफ्ना परिवारको कुनै सदस्यका नाममा कुनै अचल सम्पत्ति प्राप्त गरेमा लागेको मोल समेतको विवरण संवैधानिक परिषद् मार्फत श्री ५ मा जाहेर गर्नु पर्नेछ ।

२४. सम्पत्तिको विवरण दाखिल गर्नु पर्ने : यो ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत बहाल रहेको आयुक्तले यो ऐन लागू भएको दुई महीना भित्र तथा यो ऐन प्रारम्भ भएपछि नियुक्ति हुने आयुक्तले नियुक्ति पाएको एक महीना भित्र देहायको विवरण संवैधानिक परिषद्मा दाखिल गर्नु पर्नेछ :-

(क) आफ्नो वा आफ्नो परिवारका सदस्यको नाममा भएको प्रत्येक अचल सम्पत्ति र शेयर, बैंक ब्यालेन्सको विवरण,

(ख) आफूसंग वा आफ्नो नाममा रहेको नगद, जवाहरात, सुन चाँदीको अन्दाजी मूल्य, संयुक्त परिवारमा रहेको व्यक्तिले उपर्युक्त विवरण दाखिल गर्दा आफ्नो परिवारको प्रमुखको नाममा वा निजसंग रहेको सम्पत्तिको विवरण दाखिल गर्नु पर्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२५. कानून र सरकारी नीतिको आलोचना गर्न नहुने: नेपाल अधिराज्यको कानून वा श्री ५ को सरकारको नीति विपरित हुने गरी वा श्री ५ को सरकार र नेपाली जनता वा मित्र राष्ट्रको पारस्परिक सम्बन्धमा खलल पर्ने गरी आयोगको मर्यादा विपरीत हुने गरी आयुक्तले वास्तविक वा काल्पनिक नाम वा बेनामी कुनै लेख, अन्तरवार्ता, वक्तव्य वा मन्तव्य प्रकाशित गर्न वा प्रचार प्रसार गर्न हुँदैन ।

२६. सापटी लिन नहुने : आयुक्तले आफूले गर्नु पर्ने सरकारी कामसंग सम्बन्ध भएको कुनै व्यक्तिसंग सापटी लिन वा निजको आर्थिक कृतज्ञतामा पर्न हुँदैन ।

तर बैंकसंग लेनदेन गर्दा यो बन्देज लागू हुने छैन ।

२७. संचयकोष : श्री ५ को सरकारले आयुक्तको मासिक पारिश्रमिकबाट सयकडा दशका दरले सञ्चय कोष कट्टा गरी सो रकममा शत प्रतिशत रकम थप गरी सञ्चय कोषमा जम्मा गरिदिनेछ ।

२८. शपथ ग्रहण : प्रमुख आयुक्तले श्री ५ का समक्ष र आयुक्तले प्रमुख आयुक्त समक्ष अनुसूचीमा लेखिए बमोजिम पद र गोपनीयताको शपथ ग्रहण गर्नु पर्नेछ ।

२९. बचाउ : यो ऐन प्रारम्भ हुनु अघि आयुक्तले पाएको पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधा यसै ऐन बमोजिम पाएको मानिनेछ ।

३०. खारेजी : अख्तियार दुरुपयोग निवारण आयोगका आयुक्तहरुको पदावधि, पारिश्रमिक र सेवाको अन्य शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०३४ खारेज गरिएकोछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएकोछ मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची
(दफा २८ संग सम्बन्धित)

शपथ

नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ प्रति निष्ठावान रही आफूले ग्रहण गरेको प्रमुख आयुक्त । आयुक्त पदको जिम्मेवारी र कर्तव्य पालन कसैको डर, मोलाहिजा, पक्षपात, द्वेष वा लोभमा नपरी इमान्दारीसाथ विवेकपूर्वक गर्नेछु र आफ्नो कर्तव्य पालनको सिलसिलामा आफूलाई ज्ञात हुन आएको कुनै कुरा प्रचलित कानूनको पालन गर्दा बाहेक अरु कुनै पनि अवस्थामा कसैलाई कुनै माध्यमबाट पनि आफू पदमा बहाल रहे नरहेको जुनसुकै अवस्थामा प्रकट गर्नेछैन भनी म _____ ईश्वरलाई साक्षी राखी । सत्यनिष्ठा पूर्वक शपथ लिन्छु ।

मिति :- हस्ताक्षर

लालमोहर सदर मिति:- २०५०।९।२६।२

आज्ञाले,
वेदव्यास क्षेत्री
श्री ५ को सरकारको सचिव

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित ।
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।